

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0825U002906

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 14-07-2025

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ковшаківа Тетяна Сергіївна

2. Tetyana KOVSHAKOVA

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: 0009-0006-3425-9231

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 201

Назва наукової спеціальності: Агрономія

Галузь / галузі знань: аграрні науки та продовольство

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: 20 Аграрні науки і продовольство

Дата захисту: 22-07-2025

Спеціальність за освітою: Агроном-дослідник

Місце роботи здобувача: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 9440

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 68.35.31

Тема дисертації:

1. Вплив біостимуляторів та мікроелементів на продуктивність сортів гороху за різних густот посіву
2. The impact of bio-stimulators and microelements on the productivity of pea varieties with different plant densities

Реферат:

1. Наукова новизна одержаних результатів тісно пов'язана з науковою діяльністю, спрямованою на розробку й впровадження агротехнічних підходів до забезпечення росту, розвитку та підвищення врожайності гороху під впливом мінеральних добрив і стимуляторів росту. Основна увага роботи зосереджена на вдосконаленні агроекологічних умов вирощування цієї культури в умовах незрошуваних агроценозів Півдня України. У дисертації обґрунтовано вплив мінерального живлення та регуляторів росту на продуктивність гороху, а також проаналізовано можливості синергетичного ефекту від їхнього поєднаного застосування при вирощуванні різних сортів цієї культури. Практичне значення отриманих результатів дослідження має безпосередній зв'язок з науковою роботою у процесі розробки та впровадження у виробництво з метою біологізації технології вирощування гороху в південних областях України. Мета і завдання дослідження полягали у вивченні впливу біостимуляторів та мікроелементів на продуктивність зерна різних сортів гороху посівного за різної густоти посівів в умовах Південного Степу України. Об'єкт дослідження – оптимізація

елементів технологій вирощування нових сортів гороху, процесу росту та розвитку рослин, їх вплив на продуктивність культури. Предмет дослідження – комплекс наукових положень і застосовуваних компонентів адаптивної технології вирощування гороху сортів Оплот, Модус та Світ із використанням мікроелементів бору та молібдену й біостимуляторів «Біо-гель» та «Хелафіт». Методи: польовий, лабораторний, розрахунковий, статистичний. Основні положення дисертаційного дослідження впродовж 2019–2021 рр., впроваджені, у ФГ «РОКСОЛАНА» Білозерського району Херсонської області на площі 215 га; ФОП «Федорчук» селища Приозерне, Корабельного району, Херсонської області на площі 20 га; ПП «Агрофірма «Авангард» (с. Садове, Білгород Дністровського району Одеської області) – 30 га. Загальна площа, на якій були впроваджені результати досліджень, становить 265,0 гектарів.

2. The scientific novelty of the obtained results is closely related to the scientific activity aimed at the development and implementation of agrotechnical approaches to ensure the growth, development and increase of the yield of peas under the influence of mineral fertilizers and growth stimulants. The main focus of the work is on improving the agro-ecological conditions for growing this crop in the non-irrigated agrocenoses of Southern Ukraine. The thesis substantiates the influence of mineral nutrition and growth regulators on the productivity of peas, and also analyzes the possibilities of a synergistic effect from their combined use when growing different varieties of this crop. The practical significance of the obtained research results is directly related to the scientific work in the process of development and implementation in production with the aim of biologizing the technology of growing peas in the southern regions of Ukraine. The aim and objectives of the research were to study the effect of biostimulants and trace elements on productivity grains of different varieties of pea for sowing at different densities of crops in the conditions of the Southern Steppe of Ukraine. The object of the research is the optimization of technological elements of the cultivation of new varieties of peas, the processes of plant growth and development, their influence on crop productivity. The subject of the research is a complex of scientific provisions and applied components of the adaptive technology of growing peas of the Oplot, Modus and Svit varieties with the use of trace elements boron and molybdenum and biostimulants "Bio-gel" and "Helafit". Methods: field, laboratory, calculation, statistical. The main provisions of the dissertation research during 2019–2021 were implemented in the FG "ROKSOLANA" of the Belozersky district of the Kherson region on an area of 215 hectares; FOP "Fedorchuk" of the village of Priozerne, Korabel district, Kherson region on an area of 20 hectares; PE Agrofirma Avangard (Sadove village, Bilhorod, Dnistrovsky district, Odesa region) - 30 ha. The total area on which the research results were implemented is 265.0 hectares.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Раціональне природокористування

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Технологічне оновлення та розвиток агропромислового комплексу

Підсумки дослідження: Нове вирішення актуального наукового завдання

Публікації:

- Аверчев О. В., Ковшакова Т. С. Вплив біологізації елементів агротехніки сортів гороху за різної густоти шляхом обробки посівів біостимуляторами та мікроелементами на його біометричні показники в незрошуваних умовах південного степу України : Scientific monograph. Development trends of the world agriculture in the XXIst century: the view of the modern scientific community. Riga, Latvia : Baltija Publishing, 2022. С. 28–59.
- Онищенко С.О., Алмашова В.С., Ковшакова Т.С. Екологічна оцінка моніторингу видового складу регульованих шкідливих організмів та оцінка порога їхньої шкодочинності для сільськогосподарської продукції Херсонської області. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2020. №112. С.270–274.
- Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. Вплив біостимуляторів та мікроелементів на фенологічні показники сортів гороху в умовах Півдня України. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2022. №123. С.3–8

- Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. Вплив стимуляторів росту та мікроелементів на формування азотофіксуючого апарату гороху в умовах Півдня України. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2023. №134. С. 64–71
- Аверчев О.В., Ковшакова Т.С. Вплив мікроелементів та біостимуляторів на продуктивність сортів гороху. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2024. №136. С. 3–11.
- Ковшакова Т.С. Вплив мікроелементів та біостимуляторів на формування генеративних органів гороху при різних густотах посівів. Таврійський науковий вісник. Херсон. 2024. №136. С. 178–191

Наукова (науково-технічна) продукція: методичні документи

Соціально-економічна спрямованість: збільшення обсягів виробництва; економія енергоресурсів

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0118U007201

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Аверчев Олександр Володимирович
2. Averchev Oleksandr V.

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Домарацький Євгеній Олександрович
2. Yevhenii O. Domaratskyi

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Селекційно-генетичний інститут - Національний центр насіннезнавства та сортовивчення

Код за ЄДРПОУ: 00494628

Місцезнаходження: Овідіопольська дорога, 3, Одеса, 65036, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Національна академія аграрних наук України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Гамаюнова Валентина Василівна

2. Valentina V. Gamayunova

Кваліфікація: д.с.-г.н., професор, 06.01.09

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Миколаївський національний аграрний університет

Код за ЄДРПОУ: 00497213

Місцезнаходження: вул. Г. Гонгадзе, буд. 9, Миколаїв, Миколаївський р-н., 54008, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ревтьо Олеся Ярославівна

2. Revt'o Olesia Ya.

Кваліфікація: к. с.-г. н., доц., 06.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Марковська Олена Євгеніївна

2. Elena E. Markovska

Кваліфікація: д. с.-г. н., професор, 06.01.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000 0002 4810 7443

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Херсонський державний аграрно-економічний університет

Код за ЄДРПОУ: 00493020

Місцезнаходження: вул. Стрітенська, буд. 23, Херсон, 73006, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Жуйков Олександр Геннадійович

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Жуйков Олександр Геннадійович

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Харитоновна Лариса

Реєстратор

УкрІНТЕІ

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна